

Täysistunto

Tiistai 9.11.2021 klo 14.00—16.57

17. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työaikalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 161/2021 vp

Valiokunnan mietintö TyVM 15/2021 vp

Ensimmäinen käsittely

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 17. asia. Käsittelyn pohjana on työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan mietintö TyVM 15/2021 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Yleiskeskusteluun. Edustaja Pekonen, valiokunnan puheenjohtaja, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.49 **Aino-Kaisa Pekonen vas** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa herra puhemies! Tässä esityksessä ehdotetaan muutettavaksi työaikalakia. Valtakunnallisella työ- ja virkaehtosopimuksella säädettäisiin poikkeavan lain yleissäännöksen mukaisesta säännöllisestä työajasta ja vuorokausilevosta työssä, jota tehdään vain aika ajoin sen vuorokautisen työajan kuluessa, jona työntekijän on oltava valmiina työhön. Esityksen tarkoituksena on palauttaa aiemman työaikalain aikainen oikeustila mahdollistamalla poikkeaminen lain 5 §:n mukaisen vuorokautisen ja viikoittaisen työajan rajoituksista ja siten saada laki vastaamaan sisällöltään aiemmin voimassa olleen työaikalain sisältöä. Lisäksi ehdotetaan, että työnantaja tai tämän edustaja, joka tahallaan tai huolimattomuudellaan rikkoo hätätyön teettämiselle säädettyjä rajoja, olisi tuomittava työaika rikkomuksesta sakkoon. Poikkeuslupaa koskevaan pykälään tehtäisiin tekninen korjaus. Saamansa selvityksen perusteella työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana muutamien huomioiden.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää myönteisenä, että osapuolten sopimismahdollisuutta laajennetaan nykyisestä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan muutosesitys on lähtenyt liikkeelle työntekijäpuolen ehdotuksesta. Kun työtä tehdään vain osa työajasta, voi henkilöiden työstä palautumisen ja työssäjaksamisen kannalta olla tarkoituksenmukaista järjestää työvuorot niin, että viikoittainen työaika voi olla yli 40 tuntia. Valiokunta toteaa, että alalla hyväksi havaittuja järjestelyjä on tarkoituksenmukaista edistää, huomauttaen kuitenkin samalla, että lainmuutos ei automaattisesti muuta mitään osapuolten välillä vaan antaa ainoastaan osapuolille mahdollisuuden sopia asiasta. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta toteaa, että ehdotettu lainsäädäntömuutos ei ole ristiriidassa työaikadirektiivin kanssa. Esityksellä ei myöskään muuteta työaikalain 34 §:n 2 momentin 6 kohtaa.

Lisäksi esityksessä lisätään rangaistussäännökseen hätätyösäännöksen rikkominen. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää lisäystä perusteltuna ja toteaa, että lisäyksellä turvataan työsuojelullisia näkökulmia ja estetään hätätyön väärinkäytöksiä. Työelämä- ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 130/2021 vp

tasa-arvovaliokunta toteaa myös, että lainsäädännön muutoksista on tärkeää tiedottaa ja ohjeistaa riittävästi, jotta mahdolliset virheelliset käsitykset sen soveltamisen osalta voidaan välttää. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan päätösehdotus on, että eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen 161/2021 sisältyvän lakiehdotuksen. Tämä laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, ja tämä valiokunnan mietintö on yksimielinen.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 161/2021 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.